

Wersja:

Numer indeksu:

Grupa¹:

8–10 s.104	8–10 s.105	8–10 s.139
	10–12 s. 5	10–12 s.104
10–12 s.105	10–12 s.140	10–12 s.141

Logika dla informatyków

Sprawdzian nr 2, 9 grudnia 2016

czas pisania: 30+60 minut

Zadanie 1 (2 punkty). Jeśli dla dowolnego zbioru indeksów I oraz dowolnej indeksowanej rodziny zbiorów $\{A_{i,j} \mid \langle i,j \rangle \in I \times I\}$ zachodzi równość

$$\bigcup_{i,j \in I} A_{i,j} = \bigcup_{i \in I} A_{i,i}$$

to w prostokąt poniżej wpisz słowo “TAK”. W przeciwnym przypadku wpisz odpowiedni kontrprzykład.

Zadanie 2 (2 punkty). Mówimy, że w algebrze zbiorów wyrażenie W jest uproszczeniem wyrażenia W' jeśli oba wyrażenia oznaczają ten sam zbiór, oba zawierają tylko zmienne, binarne symbole $\cup, \cap, \setminus$ i nawiasy, oraz W zawiera mniej symboli niż W' . Np. $A \setminus B$ jest uproszczeniem $(A \cup B) \setminus B$. Jeśli istnieje uproszczenie wyrażenia $A \setminus (A \cap B \cap C)$ to w prostokąt poniżej wpisz dowolne takie uproszczenie. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

Zadanie 3 (2 punkty). Rozważmy funkcję $F : \{0,1\}^{\mathbb{N}} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ zadaną wzorem $F(f,n) = f(n) + n$. Jeśli funkcja F jest różnowartościowa to w prostokąt poniżej wpisz słowo “RÓŻNOWARTOŚCIOWA”. W przeciwnym przypadku wpisz odpowiedni kontrprzykład.

---

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Zadanie 4 (2 punkty). Mówimy, że formuła φ logiki I rzędu jest w *preneksowej postaci normalnej*, jeśli jest postaci $Q_1x_1 \dots Q_nx_n\psi$, gdzie x_i są zmiennymi, Q_i są kwantyfikatorami (czyli $Q_i \in \{\forall, \exists\}$ dla $i = 1, \dots, n$), a formuła ψ nie zawiera kwantyfikatorów. Przykładowo, formuła $\forall x > 0. \exists y. x = y$ nie jest w prenksowej postaci normalnej ze względu na podformułę $x > 0$ występującą przed kwantyfikatorem $\exists y$. Jeśli istnieje formuła w prenksowej postaci normalnej równoważna formule

$$\forall o \in O. \exists b. \text{Bywa}(o, b) \wedge \forall s. \text{Podaję}(b, s) \Rightarrow \text{Lubi}(o, s),$$

to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką formułę. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

Zadanie 5 (2 punkty). Jeśli istnieje relacja niezwrotna, nieantyzwrotna, słabo antysymetryczna i przechodnia, to w prostokąt poniżej wpisz dowolny przykład takiej relacji. W przeciwnym przypadku wpisz uzasadnienie, dlaczego taka relacja nie istnieje. Dla przypomnienia: relacja $R \subseteq A \times A$ jest antyzwrotna jeśli dla wszystkich $a \in A$ zachodzi $\langle a, a \rangle \notin R$.

Wersja:

Numer indeksu:

Grupa¹:

8–10 s.104	8–10 s.105	8–10 s.139
	10–12 s. 5	10–12 s.104
10–12 s.105	10–12 s.140	10–12 s.141

Zadanie 6 (5 punktów). Czy dla dowolnych zbiorów A i B zachodzi implikacja *jeśli* $A \setminus B = B \setminus A$ *to* $A = B$? Uzasadnij odpowiedź.

Zadanie 7 (5 punktów). Mówimy, że relacja $R \subseteq A \times B$ jest *funkcją częściową* jeśli dla wszystkich $a \in A$ oraz wszystkich $b_1, b_2 \in B$ zachodzi implikacja $\langle a, b_1 \rangle \in R \wedge \langle a, b_2 \rangle \in R \Rightarrow b_1 = b_2$.

Udowodnij, że $R \subseteq A \times B$ jest funkcją częściową wtedy i tylko wtedy gdy $R^{-1}; R \subseteq I_B$. Tutaj $I_B = \{\langle b, b \rangle \mid b \in B\}$ jest relacją identycznościową na zbiorze B .

Zadanie 8 (5 punktów). Dla relacji binarnej $S \subseteq A \times A$ definiujemy $S^1 = S$ oraz $S^{n+1} = S; S^n$ dla wszystkich $n \geq 1$. Niech $R = \{\langle m+3, m \rangle \mid m \in \mathbb{N}\}$. Udowodnij, że dla wszystkich liczb naturalnych $n \geq 1$ relacja R^n jest zawarta w relacji $\{\langle i, j \rangle \in \mathbb{N} \times \mathbb{N} \mid \exists k \in \mathbb{N}. i - j = 3k\}$.

---

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Wersja:

D

Numer indeksu:

Grupa¹:

8–10 s.104	8–10 s.105	8–10 s.139
	10–12 s. 5	10–12 s.104
10–12 s.105	10–12 s.140	10–12 s.141

Logika dla informatyków

Sprawdzian nr 2, 9 grudnia 2016

czas pisania: 30+60 minut

Zadanie 1 (2 punkty). Mówimy, że w algebrze zbiorów wyrażenie W jest uproszczeniem wyrażenia W' jeśli oba wyrażenia oznaczają ten sam zbiór, oba zawierają tylko zmienne, binarne symbole $\cup, \cap, \setminus$ i nawiasy, oraz W zawiera mniej symboli niż W' . Np. $A \setminus B$ jest uproszczeniem $(A \cup B) \setminus B$. Jeśli istnieje uproszczenie wyrażenia $(A \setminus B) \cup (A \cap B \cap C)$ to w prostokąt poniżej wpisz dowolne takie uproszczenie. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

Zadanie 2 (2 punkty). Mówimy, że formuła φ logiki I rzędu jest w *preneksowej postaci normalnej*, jeśli jest postaci $Q_1x_1 \dots Q_nx_n\psi$, gdzie x_i są zmiennymi, Q_i są kwantyfikatorami (czyli $Q_i \in \{\forall, \exists\}$ dla $i = 1, \dots, n$), a formuła ψ nie zawiera kwantyfikatorów. Przykładowo, formuła $\forall x > 0. \exists y. x = y$ nie jest w preneksowej postaci normalnej ze względu na podformułę $x > 0$ występującą przed kwantyfikatorem $\exists y$. Jeśli istnieje formuła w preneksowej postaci normalnej równoważna formule

$$\forall \epsilon > 0. \exists \delta > 0. \forall x. \left((|x - x_0| < \delta) \Rightarrow |f(x) - g| < \epsilon \right),$$

to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką formułę. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Zadanie 3 (2 punkty). Jeśli dla dowolnego zbioru indeksów I oraz dowolnej indeksowanej rodziny zbiorów $\{X_{i,j} \mid \langle i, j \rangle \in I \times I\}$ zachodzi równość

$$\bigcap_{i,j \in I} X_{i,j} = \bigcap_{i \in I} X_{i,i}$$

to w prostokąt poniżej wpisz słowo “TAK”. W przeciwnym przypadku wpisz odpowiedni kontrprzykład.

Zadanie 4 (2 punkty). Jeśli istnieje relacja niezwrotna, nieantyzwrotna, symetryczna i przechodnia, to w prostokąt poniżej wpisz dowolny przykład takiej relacji. W przeciwnym przypadku wpisz uzasadnienie, dlaczego taka relacja nie istnieje. Dla przypomnienia: relacja $R \subseteq A \times A$ jest antyzwrotna jeśli dla wszystkich $a \in A$ zachodzi $\langle a, a \rangle \notin R$.

Zadanie 5 (2 punkty). Rozważmy funkcję $F : \mathcal{P}(\mathbb{N}) \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ zadaną wzorem

$$F(X, n) = \begin{cases} n, & \text{gdy } n \in X, \\ 0, & \text{wpp.} \end{cases}$$

Jeśli funkcja F jest różnowartościowa to w prostokąt poniżej wpisz słowo “RÓŻNOWARTOŚCIOWA”. W przeciwnym przypadku wpisz odpowiedni kontrprzykład.

Wersja:

D

Numer indeksu:

Grupa¹:

8–10 s.104	8–10 s.105	8–10 s.139
	10–12 s. 5	10–12 s.104
10–12 s.105	10–12 s.140	10–12 s.141

Zadanie 6 (5 punktów). Mówimy, że relacja $R \subseteq A \times B$ jest *lewostronnie całkowita* jeśli dla wszystkich $a \in A$ istnieje takie $b \in B$, że $\langle a, b \rangle \in R$.

Udowodnij, że $R \subseteq A \times B$ jest lewostronnie całkowita wtedy i tylko wtedy gdy $I_A \subseteq R; R^{-1}$. Tutaj $I_A = \{\langle a, a \rangle \mid a \in A\}$ jest relacją identycznościową na zbiorze A .

Zadanie 7 (5 punktów). Czy dla dowolnych zbiorów A, B i C zachodzi implikacja *jeśli* $A \cap B = A \cap C$ *oraz* $A \cup B = A \cup C$ *to* $B = C$? Uzasadnij odpowiedź.

Zadanie 8 (5 punktów). Dla relacji binarnej $S \subseteq A \times A$ definiujemy $S^1 = S$ oraz $S^{n+1} = S; S^n$ dla wszystkich $n \geq 1$. Niech $R = \{\langle m, 2m \rangle \mid m \in \mathbb{N}\}$. Udowodnij, że dla wszystkich liczb naturalnych $n \geq 1$ relacja R^n jest zawarta w relacji $\{\langle i, j \rangle \in \mathbb{N} \times \mathbb{N} \mid \exists k \in \mathbb{N}. j = i2^k\}$.

---

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.